

Očuvanje makrofitske vodene vegetacije od presudne je važnosti kao skrovište i izvor hrane kozicama.

Ženka slatkovodne kozice vrste *Atyaephyra acheronensis* sa zaštitnim maskirnim obojenjem dok nosi embrije (novu generaciju kozica) u ležnom prostoru ispod trbušne šupljine.

Analizom IUCN-ovog statusa ugroženosti slatkovodnih kozica u estuariju Krke, populacija je ocijenjena ugroženom, a analizom Zelenog statusa vrste dobivena je srednja ocjena temeljem nasljeđa očuvanja vrste i ovisnosti o očuvanju, dok je temeljem trenutnog cilja očuvanja i potencijala oporavka vrste dobivena negativna ocjena.

Ovi zabrinjavajući podaci upozoravaju na nužnost promjena dosadašnjih planova upravljanja zaštićenim područjima te strategija i akcijskih planova zaštite kako bismo očuvali ovu dragocjenu vrstu.

Potrebne su ciljane, organizirane, sveobuhvatne i radikalne intervencije osvještavanjem lokalnog stanovništva, preporukama i savjetima struke te snažnom kontrolom tijekom izvođenja građevinskih i drugih radova, pri prenamjeni prostora, osobito tijekom turističke sezone te za potrebe različitih gospodarskih djelatnosti, kako bi se spriječila daljnja devastacija, ekološka destabilizacija i nestanak vitalnih staništa divljih vrsta.

Upozoravanje na promjene ključno je za očuvanje vrsta i staništa te za razvoj održivog upravljanja estuarijem rijeke Krke.

Autor brošure i fotografija:
Sanja Gottstein
Hrvatsko ekološko društvo
Zagreb 2026.

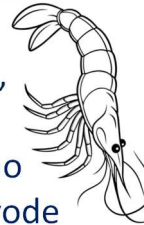

VAŽNOST OČUVANJA SLATKOVODNIH KOZICA ESTUARIJA RIJEKE KRKE

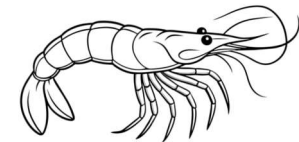
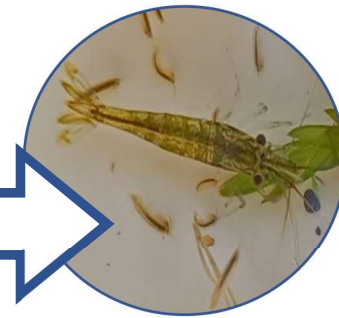

Slatkovodne kozice važan su faunistički element riječnih ušća istočne obale Jadrana Hrvatske, pa tako i estuarija rijeke Krke, s iznimno značajnim doprinosom brojnim uslugama vodenih ekosustava kao što je podrška kruženju hranjivih tvari i pročišćavanju vode, smanjenje eutrofikacije i CO₂ otiska uslijed povećanja sekvestracije (vezanja) i dugoročnog skladištenja CO₂, izvor su hrane brojnim vodenim organizmima (osobito ribama) te su time ključan regulator trofičkih odnosa, ali i podrška ukupnoj bioraznolikosti kroz svoju višestruku ulogu i plijena i potrošača detritusa.

Drastični globalni i lokalni pad kvalitete i kvantitete vodenih staništa ušća rijeka uzrokovan je brojnim hidromorfološkim stresorima, zagađenjem, promjenom trofičkih odnosa, klimatskim promjenama, invazivnim vrstama, urbanizacijom, akvakulturom i dr. oblicima devastacije, koji radikalno smanjuju areale populacija ili dovode do nestanka vrsta, snižavaju ekološke uvjete staništa, dovodeći do alarmantnih i nepovratnih negativnih posljedica.

Slatkovodne kozice vrste *Atyaephyra acheronensis* u estuariju Krke naseljavaju isključivo slabo zaslanjenu - oligohalinu zonu ušća.

Zaštita i očuvanje prirodne listopadne drvenaste vegetacije uz obale estuarija osobito je važno, jer štiti tlo od erozije, pročišćava i hladi vodu te otpalim lišćem hrani kozice.

